

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 kr.
Félévre 5 "
Negyedévre 2 50 "
Egy hora 1 "
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Főmunkatárs: **IJ. MÓRICZ PÁL**
Kiadók: **HOFFMANN és TÁRSA.**

Hirdetési díj:

Hasznos petit sorert 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többször
közöltek alkú szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélyeg-díjminia
den külön beiktatásért 30 kr.

A krétai blokád.

Debreczen, márczius 17.

(k.) A hatalmak végre tegnap megkezdték Kréta körüzarolását s folytatni fogják a görög kikötőkön, ha György király és a görög kormány nem enged. Így mondta ezt hétfőn Hanotaux francia külügyminiszter s a hatalmak közt még mindig meg van ugyan az egyet értés de meg mindig nem bizonyos, — meddig marad meg.

A bécsi külügyi hivatal félhivatalos ujságja, a Fremdenblatt ugyanis kihirdette, hogy ha a békés blokád nem lenne elegendő és a hatalmak fegyverrel volnának kénytelenek rendet csinálni arra nem ami monarkiank volna hivatalva. Pedig az igen nagyfontosságú kérdés, mert a jelek azt mutatják, hogy Görögország nem enged és kész menni a végletekig a megkezdett uton, bármennyire reménykedjük is az ellenkezőben az európai diplomácia. Ennek az esetben az egyik fele könnyen elintézhető: egyszerűen kiéheztetik a krétai csapatokat; — de a másik?? Görögország északon egész hosszában határos a török biródalom olyan részeivel, — amelyek csak az alkalmat várják, hogy tűzbe borítsák a Balkánt.

Vajjon ki lesz ezért a felelős, vajjon miképpen fogják ezt a mozgalmat lecsendesíteni s akkor majd szintén ki fogja-e jelenteni a bécsi külügyminiszte-

rium, hogy az első szó nem minket illet az ágyuk diskurzusába?

Mi mindenesetre szeretnők, ha így volna, mert bizony nekünk magyarok-egyébire is jó volna egy kis pénz, nem-hogy háborura volna miből költenünk pedig alig hihető, hogy az a villámhárító mozdulat amelyet szombaton este Goluhovoszký a Fremdenblattban megcsinált, elég legyen a háboruban való részvételtől való megóvásunkra, vagy pedig fel kell, hogy homoljék az európai koncert, ami szintén nem mehet meg vér nélkül.

A mennyire mi szerény ujságíró szemekkel a magas diplomácia büvkörébe be tudunk pillantani, úgy látjuk, hogy a hatalmak eleve elpuskálták a dolgot, mikor békésen akarták ezt az ügyet elintézni s nem hittek a hivatalos jelentéseknek amelyeknek az lett volna a következménye, hogy Krétát szép csendesen átadják Görögországnak. Mert úgy volt a dolog, most bevallották, — hogy az összes konzulok közül csak az osztrák-magyar volt Krétában, aki ismerte a viszonyokat s az mindig sürgette a gyors intézkedést, mert a török uralom ott türhetetlen s viszont Görögországban az osztrák-magyar követ halálos beteg volt s a mult hónap elején meg is halt s így onnan nem kapott biztos értesüléseket a mi külügyi hivatalunk, amely pedig egyedül érdektelen ebben az operetháboruban, hanem kény-

telen volt az angol és orosz cselszövények után indulni, hogy Görögország hajlandó lesz egyszerű parancsszóra megadni magát.

Ez a véletlen körülmény kavarta össze a helyzetet, kíváncsiak vagyunk, hogy az új athéni osztrák-magyar követ mennyi ügyességet mutat a kibonyolításban, mert valamint a krétai konzul magyar ember akként a Kosjek utódaul is magyar embert szemelt ki a külügyi kormány, mint olyat akinek nemzetsége éleslátásánál már kitűnt s habár az új követnek szofiai multja nem épen kecseslegő is, hihette a kormány, hogy mint a viszonyokkal ismerős és éleslátásu magyar, meg fogja találni az expedienst.

Mert hiába, Ausztria-Magyarországnak érdeke ugyan Törökország területi épségének fentartása, de ha Törökország hajlandó belemenni s ezáltal az európai háboru kikerülhet, mi nem tudjuk belátni, miért ne fogadná el a diplomácia Görögországtól ezt a kis fricskát s miért ne engedné át neki békés uton Kréta szigetét?!

BELFÖLD.

A képviselőház mai ülése. A képviselőház ma d. e. 10 órakor tartott ülésén befejezték az igazságügyi tárcza költségvetésének tárgyalását. E tárczához még két szónok volt felírva: Rátka y László, a ki a betét-

A „DEBRECZEN” TÁRCZAJA.

Márczius 15.

Írta: Kun Béla 1. é. jh. *)

Oh szent idő! Tévelygő almainkra
Tündéri fényvel tündöklő való,
A mehedből kiröppent égi szikra —
— Mint bolygó tűz — soh' sem lesz elhaló.
Napfénye az, mely mindörökre langol
Határtűz, mely a rémes éjszakából
Melynek sirjában zord mult elpihent
Nappalt fakasztott, adta a jelent!

Oh szent idő! Egy legyen szózatodra
Lerázta földi salakos porát,
Es égi fényességben fölragyogva.
Másodszor született meg a világ!
Avult romon, hol anyyi kínos század
Hagyott bünjelként rémes véres árnyat
Engesztelő fény ragyogott elő;
A mint ébredt az alvó önerő.

S mint ébredett! Nem úgy miként a vulkán
Melyből kitor az izzó tűzfolyam,
Míg a föld s a vihar elvonulván

*) Szavaltta a főiskolai emlékünnepevényen B a g a m é r y Károly é. é. th.

Aldás sehol — mindenütt csak hamu van.
Ugy ébredt, mint a téli dermedésre
Jön napsugáros kikelet kelése
S a fagnak nincs dacolni ereje,
Ha érinté az új tavasz lehe.

Igy, így omoltál süppedő sírodba
Zord teli fagyként dermedtöz közöny.
A mint sugárit jéglapodra szórta
A márcziusi áldó fény özőn.
S minden sugártól multunk egy egy sebjé
Mint isten küldte balzsamtól hegedt be
Feledtük: volt sok zugo zivatar
Egyet tudánk csak: boldog a magyar.

Megvívhatatlan égi magasságba
Komor felhőkre büszkén nézve le
Fölépüle jogunknak sziklavára.
S hol a vész, mely dacolni mer vele?
Alapkövét szent háromságba rakták:
Egyenlőség, testvériség, szabadság!
S e hármat nem porlasztja földi rög,
Égből jöttek s mi égi az örök.

Tengernyi vészben, népek nagy csatáján
Kínasként őrzött szép magyar lobogó
Szentelt mezőnek harmas drágaságon
E három eszme mi oly ragyogó.
Szent a magyarnak mindig lobogója,
Éiténél százszor lelkesebben óvja,

S mily boldog ki e hármasszín alatt
Küzd, mint egyenlő, testvér és szabad.

Tegnap könyörgénk elhaló reménnyel
Elsirni könyünk lenne bár szabad!
S ma zenghetjük boldogság érzetével:
A fájdalom forrása kiapadt!
Repülj, repülj szétzuzott tömlőzödből,
Mint szabadult madár az égig föl,
S éghez közel fűrészd meg — gondolat —
Napfény esőkjában zsidadt szárny alatt.

Harsogj fülünkbe vésznel szilajabban
Lánczot letépő első drága dal,
S ha kell, megküzdünk tornyosult viharban
Mord felhők villogó villámmal.
S csillag szabad szellem másik szülte:
Tizenkét csillag e népek fölötté
Mint őrtűz, mint imádott égi fény
Tündökölve félszázad kódén.

Oh nagy nap! Hósi tiszta győzedelmed
Ezer tavasz multán sem hamvad el
Zajló időkben állsz mint szirt, a melyet
Háborgó tenger bősziült árja ver.
Csatázzon am földrengető morájjal
A felvilág — reánk mosolyg a hajnal,
Körültünk nem kísért az éjszaka,
Van a magyarnak! vezércsillaga!

szerkesztési munkálatokról beszélt és Barabás Béla, a ki a berubázások tételéhez szölt. A mai ülés napirendjére a képviselőház a pénzügyi tárca költségvetésének tárgyalását is kitűzte. A központi igazgatás tételéhez Kossuth Ferenc és Arányi Miksa iratkoztak fel.

Mandátum és bankigazgatóság. Andrássy Tivadar gr. a képviselőház összeférhetlenségi bizottságának elnöke ma d. u. 5 órára hívta össze a bizottság tagjait, hogy tárgyalás alá vegyék a Varossy Gyula által bejelentett azon összeférhetlenségi eseteket, melyek dr. Neuman Armin, Tolnay Lajos, dr. Samuel Lázár és Benke Gyula mandátumaira vonatkoznak. A kormánypartban értesülésünk szerint most az iránt indult meg akció, hogy az összeférhetlenség ez esetben nem mondassék ki. Azzal akarják motiválni ezt a hozandó határozatot, hogy az összeférhetlenségi törvény csak akkor mondja ki a mandátumot összeférhetetlennek a bankigazgatósággal, ha a vállalkozásból folyó nyereség nincs fixirozva, hanem esetleges. Így írta ezt tegnap már meg két kormányparti lap, egy kiváló jogász és egy régi képviselő tollából. — Az a különös, hogy a két cikkely szinte szó szerint ugyanaz. Itt említjük, hogy az összeférhetlenségi bizottságnak elnökén kívül 8 tagja van. Ezek közül Rátkay László függetlenségi, László Mihály nemzeti párti, Mohay Sándor, Apáti Peter, Krajcsovicz Sándor, Ragályi Béla, Rudnyánszky Béla és Schmitt Károly pedig kormányparti.

A tartalékosok fegyvergyakorlatai.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, márcz. 17.

A tartalékosoknak és póttartalékosoknak a nagyobb szabású gyakorlatok alkalmával tartandó fegyvergyakorlataira behívása tárgyában a közös hadügyminiszter a következőképpen intézkedett:

a) Az I. (krakkói) II. (bécsi), IV. (budapesti), V. (pozsonyi) hadtestek keretébe tar-

Kutyabőr.

— A Debreczeni tárczája. —

Írta: Komáromi András dr.

Babocsi Izsák Tarczai városának váltózási cz. épületes munkájában nagy szíve fájdalommal panaszoja, hogy mikor a török a XVI. század végén Eger várát elfoglalta, a Kassa környékére menekült nemes urak megízlelvén a tarczai szőlők borainak kedvök szerint való ízét, tékozló fiaktól könnyű élethez szokott, vásott goromba ifjaktól megbecsülhetetlen örökségüket, mézes máli szép szőlőjüket többnyire fele áron, melyet te köntösökön, ugró paripákon, csikorgó karmézsin csizmákön megvásárolgattak. De ez még hagyján csak hogy minékutánna urfiak módjára felruházkodtak, derogált nekik a szőlőkapálás, még egyéb durva parasztnak való munka és tapasztalván hogy az ugró paripához, sarkanyus csizmához, milyen nagyon illik a kard, a sisak, meg a buzogány addig lóttak fntottak, míg földesurak engedelmével király ő felségétől armálist levelet hozattak maguknak mert nem akartak alább valók lenni a közzéjük hazasodott igaz nem-s vérből született atyafiaknál, akik nem tudták mi a robot a dézsma füstpenz, meg a deres, sőt jó szerencse esetén mes nadorispán is támadhatott közzük...

Persze hogy a kutyabőrt nem osztogattak ingyért s a földesurak sem szabadították fel őket a jobbágyi teher alól csak úgy Isten nevében, hanem hát nire nem képes az ember, ha egyszer a nagyravágyás ördöge megszállja? Kűbűben a nemesség abban az időben a világban való boldogulásnak legelső feltétele

tozó ezredek (zászlóalj) a tartalékosok behívása által századaik létszámát 130 emberre egészítik ki. — A fegyvergyakorlatok eme hadtestek keretében 20 napig tartanak.

Kivételt képeznek a 61., 64. és 66. gyalogezredek, a 13. és 16. vadászzászlóalj, továbbá a 22. gyalogezred, mely csapattettek a nagy gyakorlatokra nem hívják be tartalékosokat, a gyakorlatokon részt egyáltalában nem vesznek, hanem csak helyőrségi szolgálatot végeznek.

b) A III. (Grác), VI. (Kassa), VII. (Temesvár), VIII. (Prága), IX. (Josefstadt), X. (Przemysl), XI. (Lemberg), XII. (Nagyszében), XIII. (Zágrab) és a XIV. (Innsbrück) hadtestek keretébe tartozó ezredek (zászlóalj), továbbá a 13. és 16. vadászzászlóalj szádonként 72 tartalékost és póttartalékost hívnak be, két egymást követő egyenlő csoportban.

Az első csoport fegyvergyakorlatai 13 napig, a második csoporté pedig — melyek a zárógyakorlatok utolsó napján érnek véget — 16 napig tartanak.

A póttartalékosok kiképzetése céljából az összes gyalogezredek és vadászzászlóalj bekelettszámait már tavasztól kezdve 28 napos fegyvergyakorlatra behívott póttartalékosokkal egészítik ki.

A lovas ezredek: április 1-től kezdve az őszi hadgyakorlatok végéig a béke-létszámából hiányzó legénységet — ha az sorhadkötelesek által nem pótolható — 28 napig tartó fegyvergyakorlatokra behívott tartalékosok által egészítik ki.

A tábori tüzéségnél: a fegyvergyakorlatokra kötelezett legénységből a hadtest és a hadosztály tüzérezredet 166 embert, a hegyi-ütegosztály pedig 100 embert hívnak be a fegyvergyakorlatokra.

A vartüzérségnél: a hajtó-tüzérek (Fahr-Kapioniere) egyáltalán be nem hívnak. A többi fegyvergyakorlatokra kötelezett legénység közül az 1., 2. és 3. vartüzérezredek mindegyike 930 embert, a 4., 5. és 6. vartüzérezredek 620 embert, az 1., 2. és 3. vartüzérszászlóalj 310 tartalékost hívnak be. Az 5. vartüzérezrednek a VIII. és IX. hadtestek keretébe tartozó legénysége a

fegyvergyakorlatokat az 1. vartüzérezrednél végzi.

Az utász-csapatoknál: ama tartalékos legénység, mely még a műszaki csapatoknál nyerte kiképzését és 1887, 1888., 1889. és 1890 ben lett besorozva, 28 napig tartó fegyvergyakorlatokra hívandó be, míg a többi utász legénység fegyvergyakorlata csak 13 napig tart.

Az utászcsapatoknál a fegyvergyakorlatok május 3-án, illetve augusztus 2-án kezdődnek.

A vasut- és táviróezred tartalékosait szintén 28 napig tartó fegyvergyakorlatra fogják behívni.

Az egészégűgyicsapatokhoz 2950 tartalékost és póttartalékost hívnak be.

A vonatcsapatoknál: az előirt béke létszám kiegészítésére április 1-től kezdve szeptember végéig póttartalékosok és tartalékosok 28 napig tartó fegyvergyakorlatokra hívandók be.

A tartalékosok közül első sorban azokat hívják be, kik tényleges szolgálatuk alatt a méntelepnél szolgáltak.

KÜLFÖLD.

Az osztrák választások. Ismét néhány meglepetés érte Ausztriát. Az első az volt, hogy Grácban a szociáldemokrata jelölt győzött az ötödik kuriában megejtett pótválasztásnál. Karinthiában a szlovének ragadtak el a németektől egy mandátumot; a német néppárt azonban vigaszt találhat abban, hogy a spital czermajori kerületet, — melyet a klerikálisok bírtak a reichsrath mult ülészakában — most saját pártjuknak szereztek meg. Morvaországban is érdekes eredménye volt a választásnak. A cseh jelölt megbukott és helyette Prázak bárót, a volt miniszterfiát választották meg. A német haladópartiak három mandátumot vesztek. — A német néppárt Sziléziában is gyarapodott, a hol az eddig konzervatív mandátum ennek pártjának jutott. Salzburg és Felső Ausztria kizárólag

életét fogyasztani, a polgári pályán is bőveges alkalom nyílt kiváltságok szerzésére. A Királyi Könyvek bizonyossága szerint a mesteremberek között a kovácsok, szabók, vargák és molnárok jártak jó példával elől, mikor megsugorgatott filléreiken, persze hatalmas pártfogók segítségével, kutyabőrt vásároltak maguknak. Alkalmasint ezekre czéloz Nádasd Ferencz ország-bíró, mondván, hogy a nemesség nem esül keresztetett régentén ebben a valaha dicsőségesen széjjel kiterjedt hazában, demapóru, kalmár módon: 36 tallér a nemesség ára. Nem maradtak azonban hátra a főurak, kiváltképen a fejedelmek udvari borbélyai, s a kacsái sem, akik hasznos szolgálataik jutalmul ép úgy megkapták hajdan a czimeres levelet, mint manapság a nyugalomba vonuló udvari lakajok a koronás érdemkeresztet. Beteges Rakóczy Zsigmond a szolgáló népség között leginkább a borbélyok a t, Bathory Gábor pedig az étekfogókat, innya adókat, lovászokat, peczereket pártfogolta. Brandenburgi Kata fejedelmesszony meg az ostornyel és gyeplőszár kezelésében való ügyességet is méltányolni tudta, s hü kocsisát — a Bethleni család őst — nemesemberré tette. De az Isten szerelméért, valahogy össze nem méltóztassanak téveszteni a gróf Bethlenek el, elég boszuságot okozott már nekik ugys az a körülmény, hogy az udvari kocsisnak egyik kapaszkodó maradeka, örömet meglepedkezett nevében az «i» betűről.

Mint hogy pedig hajdanában főkép Erdélyben, a praedikátorokat is irastudó embereket is megbecsülték — a Liber Regi usokban csak úgy hemzseg a sok Pap és Deák

klerikálisokat választottak. — Krajna pedig szlovéneket. A bukovinai nagybirtokosok újra megválasztották eddigi képviselőiket. — Alsó Ausztriában a keresztény szociális párt teljes diadalt aratott.

TANÜGY.

Az iparoktatás Magyarországon. Hazánk szakoktatásügyének egyik fontos ága az iparoktatás, melyre különösen az utóbbi években nagy gondot fordítottak. Oktatásügyünk ezen ágát mégis nagyon kevéssé ismerik nálunk. Nagy szolgálatot tett tehát Szteierényi József, ki a kereskedelemügyi miniszter megbízásából az iparoktatás ügyét egy imént megjelent nagy műben behatóan ismerteti. A mű négy részből áll, az első részt a mult történetéhez szolgáló adatok képezik. Ebből kitűnik, hogy hazánk a mult századokban uttörő volt az iparoktatás terén, hisz már 1778-ban nyomát találjuk a műhelyoktatásnak, melyvel csaknem megelőztük Európa többi államait, ahol a műhelyi oktatással kapcsolatos iparoktatás nagyjából későbbi keletű. Sajnos, hogy ebben is, mint a közoktatásügy még némely más ágában, csak kezdétnél maradtunk. A munka második részében szerző igyekszik hű képet adni a hazai iparoktatás minden egyes tagozatáról. Érdekes számadatokkal bizonyítja itt az ügy fejlődését. Így például míg 1868-ban összesen csak 5000 forintot költöttek iparoktatási czélokra, 1896-ban egy millió forintnál is többet. — A mű harmadik részében az egyes iskolákat ismereti. Ötven iskolának fejlődését találjuk részben. A negyedik rész az ezredéves kiállítás emlékének van szánva, amennyiben leírja, hogy az iparoktatás mennyiben volt ott képviselve. Végül függelékben közli a jelenleg érvényben lévő szervezeteket, tanterveket és utasításokat, melyek összegyűjtve, iparoktatásunk fokozatainak és irányának teljességét mutatják be.

Az iparosok téli tanfolyamának vizsgái. Dóczy Gedeon az iparos tanoncziskola igazgatója a következő hirdetést bocsátotta ki: Debreczen szab. kir. város iparos

tanoncziskolájában a szakirányu téli tanfolyamra járó közműves és ácsiparos tanonczok az évi tanfolyamot záró vizsgálatai az iparos tanoncz iskolában — Csapó-utca Baresay fele ház 314. szám — a következő napokon és órákban tartatnak: A r a j z i s k o l á b a n márczius hó 28-án d. e. 9 órától 11-ig a III-ik osztály két, a II-ik osztály két, az I-ső osztály két csoportja; d. u. 3 órától 5-ig a III-ik osztály egy csoportjának vizsgálata, mindenik csoporté saját tantermében. Az e s t i i s k o l á b a n márczius hó 30-án d. u. 6 órától 8-ig a III-ik osztály egy a II-ik osztály egy, és az I-ső osztály két csoportja vizsgáltatik meg, mindenik csoport a maga tantermében. Ezen vizsgálatokra az érdeklődők általában, különösen pedig az építő iparral foglalkozó mesterek az építésszek és építészeti vállalkozók tisztelettel meghivatnak. Az i p a r o s t a n o n c z i s k o l a f e l ü g y e l ő b i z o t t s á g a.

Gyász és zsarolás,

Debreczen, márcz. 17.

Egy pár temetést láttam a minap; megjelentek a bánkódó rokonok és ismerősök mindeniknél lerótták a kegyelet és részvét adóját az ismerősök és jóbarátok s enyhítették fájdalmait az itt hagyott szülőknek, testvérnek, hitvesnek, rokonnak . . .

De nemcsak ők jelentek meg, hanem mindenik helyen egy a halottas ház, mint a templom környékét ellepték a különféle, undoknál-undokabb fekélyekkel rakott koldusok, nyomorékok és betegek, eszébe juttatva a kint, a fájdalmat azoknak is, akiknek pedig a feledés volna ir a lelkükre . . .

De nemcsak külső megjelenésükkel rontották a kegyelet hangulatot ezek a hivatlan vendégek, nemcsak a közegészséget veszélyez-

tették tátongó sebeik kiáramló bacillusával, hanem a szó szoros értelmében zsarolás alá vetették a gyanutlan, kegyeletlőt indítatva megjelent közönséget, az egyik tenyerét tartva, másik botját nyujtva, a harmadik sebeit mutatva kényszerítette a közönséget az önkéntelen jószívűségét magára öltetni s egymásután nyultak a zsebeikbe a megjelentek, hogy lerójják a váratlan adót annyiival inkább, mivel az olyat, aki a többinek kézmoxdulataiból nem akart érteni a szembehunyorítások és más efféle jelek figyelmeztettek arra, hogy itt jótékonyági kényszer gyakoroltatik.

Tudtunkkal Debreczenben tilos a koldulás, meg nem foghatjuk tehát, mint történhetik meg ez a hallatlan dolog, hogy elállják ar utját az embernek a nyomorékok egész csapatai, s vagy adózásra, vagy szegyenkezésre, de legfőképen a ragályok különféle nemeinek felszedésére kényszerítsék a közönséget s ez által épen abban a gyülekezésben keltsenek méltó felháborodást, amelynek tagjai a kegyelet érzései között kívánnak az illető ház vagy templom ajtaján belépni.

Avagy talán külön engedelemmel a szegényházak és kórházak lakói lepnék el ilyenkor az utcákat? Alig hisszük. De ha így volna, akkor is tiltakoznunk kellene ellene a közegészség és a közérkölcés no meg a közbiztonság nevében. A rendőrséget ilyen helyeken állandóan és következetesen nélkülözzük, pedig azoknak az alakoknak még a szemükből sem néz ki jó, nemhogy fellehetne tenni, hogy a rendőrség engedelmevel jelennek meg azokon a helyeken.

Igaz, hogy 100 rendőrből nem juthat mindenüvé, de a templomok környéke mégis olyan hely, ahol egy-egy rendőrnek mintsem volna épen szenzációt keltő a megjelenése.

Már akármi az oka, mi elvárjuk a rendőrségtől, elvárjuk a közönségtől s elvárjuk az

(Literatus) — látni való, hogy a nemesség-szerzésnek ezerféle módja volt Magyarországon már ezelőtt 300 esztendővel halljuk a panaszt, hogy némely befolyásos urak a kutyabőrrel való valóságos kereskedést üznek annyi az ujdonsült nemes, hogy se szeri se száma. Így történt aztán, hogy a magyar társadalom, mely a m o h á c s i v e s z e d e l e m óta egyrészt a hitújítás, másrészt a török hódítás miatt örökös forrongásban volt, a XVII. század első felében már tökéletesen átalakult. Ösmeretlen nevek emelkedtek ki a homályból s a Habsburgok trónja körül új arisztokrácia keletkezett, mely az udvar verőfényében sütkezve rangért, kitüntetésért, gazdagságért a multak szent hagyományait megtagadta és lassanként magyarságából is egészen kivetkőzött.

De a pusztulóban levő régi nemesség folytonosan új és éteterős elemekkel gyarapodván rövid idő alatt erkölcsileg, anyagilag megizmosodott, felfrissült s a társadalom különböző rétegeinek szerencsés egybeolvadásából tamadt az az államfentartó, birtokos középosztály, mely az ország sorsának intézésére ettől kezdve mindvégig döntő befolyást gyakorolt és hivatását — sok nagy hibái daczára — nemzeti életünk legvalóságosabb napjaiban is méltóan betöltötte.

De minekutána Budavárát vissza foglalták a töröktől Erdély önállósága megszűnt és II. Rákóczy Ferenc szabadságharcának a szatmári békevel vege szakadván halálos csend borult az országra: a nemeslevelet sem osztogattak többé olyan pazarul, mint hajdan Bocskay, Bethlen Gábor és öreg Rákóczy György idejében, mikor az uralkodóknak különösen érdekükben állott hivaik számát szaporítani, a jó vitéséget jutalmazni. Azt gondolták Bécsben

hogy mire a közkatonának a r m a l i s ? elég, ha a tiszték kapnak. Nem kell most attól félni, hogy egy csoport elszánt, vakmerő ember fenekestől felforgatja az országot hiszen nem tud már a magyar harapni, mert kiörték a fogát, csak morog mint a kutya, dörmög mint a lánczra vert medve, a kit tánczolni tanítanak Meg aztán nagy bolondság a nemeslevelet 36 talléron, a bárói diplomát pedig — persze j ó e r z e l m ű h o n f i a k n a k — 100 aranyon vesztegetni, mikor abból olyan szép jövedelmet huzhatna az üres kincstár! A pór maradjon az eke szarvánál, a városi polgár pedig, ha czimeres, praedikatumos nemes ember akár lenni, hát nyissa meg a bugyellárisát, vagy ha nincs pénze üljön veszteg, ne kapaszkodjék, erje be a s z e n á t o r s á g g a l.

Mária Terézia alatt már ugy felszökött a kutyabőr á z s i ó j a, ahogy szegény ember többé hozzá se juthatott. Régen a jobbágy megalkudott a földesurával, egy pár száz forintért, hol drágábban, hol olcsóbban nem a paraszt vagyonához, de a földesur állapothoz kepest, szabadságot m a n u m i s z i ó t szerzett magának s esztendő multán ott volt a nemeslevel a ládafiában, sőt akadt olyan jó lelkű ember, a ki hű eselédjét, a papságra készülő örökös jobbágyát ingyen is felszabadította.

De régen volt az. Mert a bevándorolt és felgazdagodott örmény kereskedők, kupeczek, lócsiszárok, a hadseregnek zabot liferaló s a B á n á t b a n potom azon rengeteg uradalmakat vásároló görög kalmárok ezreket is kidoznak egy czifra, selyem zsinóron függő, aranyos pecséttel ellátott pergamen darabert. Praedikatum is kell valamennyinek. Mi az ára? Megfizet érte, nem alkuszik. Egyszerű

tőke befektetést csinál, mely az uo-kájának idomultával grófságot, báróságot jövedelmez.

Az apró emberek azzal vigasztalták magukat, hogy fordul még a világ és vártak türelmesen. Várnak ma is és várhatnak itéletnapig, mert míg a világ világ lesz, addig a pénz előjogait semmiféle törvényhozás meg nem szüntetheti. A születés előjogait a netozet bölcssei már ezelőtt 50 esztendővel eltörölték — legalább így tanítják az iskolába — s a föld rögehez kötött jobbágy valahára elmondhatta, hogy: No hál' Istennek, én is ember vagyok! Persze, hogy az vagy jámbor, csak hogy p a r a s z t e m b e r, és bírhatz akár a Dárius kincsével, még sem lehet fiad-ból es. és k i r. k a m a r á s, az unokád pedig megátkoz, hogy miért születél parasztnak . . .

Mert a század végén szerencsésen oda jutottunk, hogy uton-útfélen czimeres, dupla praedikatumos vizitkártyákkal dobálóznak a fiatal urak, aranykulcsról ábrándozik minden valamire való Ludovikás meg gimnazista gyerkőcz és kevélyen hánytorgatja őseit a jégkárbeclésben utazó végzett földesur, abban a szívet, leiket emelő tndatban, hogy neki megvan a kvalifikációja a kamarássághoz. Ez a mi középosztályunk ambíciója, törekvése, monomaniája. És mialatt élelmes emberek jó pénzért országszerte valóságos hajtóvadászatot tartanak az ösökre, raktáron tartják és kurzus szerint adják-veszik a dedapákat, az alatt a kegyelmes urak előszobáiban, kortesszolgálatok fejében nemesleveleket osztogatnak s a demokraczia fölcent bajnokai titkon régi nemességük megerősítéséért folyamodtak. S i c i t u r a d A s t r a.

egyházaktól, hogy megszabadítják mielőbb a temetéseket ezektől a kegyeletstörtés mellett kihívó szemtelenségtől, undort gerjesztő alakoktól.

K. Gy

TARKA-ÉLET

Az erdő szépei.

Az elkényeztetett nagyvárosi don Juanok, a kik az ő esztetikai érzékkel csak a modern Vénuszok és Junók között keresik az igazi szépséget, ugyanezek megdöbbenének, ha olyan ideálról beszélne nekik valaki, a kinek nagy bagolyfeje, kiülő szeme s hosszú orra van; a ki mindezekben a furcsa tulajdonságain kívül folyvást meztláb jár és évente mindössze kétszer öltözködik, tavasszal meg őszszel, s a ki, hogy mindeme különösre ráadás is legyen — egyesegyedül az erdők sűrűjében érzi jól magát és mindentől iszonyodik, a minnek valami összefüggése van a civilizációval.

Hát még ha ennek az ideálnak a hangját is hallanák, a mely éppenséggel nem hasonlít az operai primadonnák koloraturájához, mégis annyi igazi férfi szívet dobogtatja meg, hajnalban, alkonyatkor, — de mindig csak tavasszal.

Aki vadász ember, az már kitalálta, hogy micsoda szépségekről szölok. Igen, ő rólok, a legszebbekről, a hosszú csőrüekről, a ritka vandorokról, a kik már itt vannak erdeinkben és huzás közben hallatják morgó czirpelő nászadalukat.

Milyen gyönyörűség az, csöndes tavaszi alkonyatkor meghuzódni a rügyező vágás bokrai közt, valamely szelmentes domboldalon s mialatt az erdő nappali élete lassankint elcsöndesedik, meglesni a szerelmi légyottra siető hosszú csőrüeket, hogyan hívják egymást, hogyan jelzik jöttöket messzehangzó szóval s hogyan libegnek langyos időben a fak fölött; nesztelen röpüléssel, szerelmi vágytól izgatottan.

Most már benne vagyunk a szezonban egészen. Az erdei szalonka régen itt van. Olyan korán jött meg az idén, hogy alig tudnak rá példát a vadászok. De ez a látogatás csak ideig-óráig tart, mindössze egy pár hétig. A mint egészen kitavasodik: meg a szép és érdekes madár tovább, elmitőlünk, a hol a csönd még nagyobb, még igazibb; a hol nyugodtan megrakhatja egyszerű kis fészket.

A mig itt időzik, azalatt csak az eljegyzését, legfeljebb néha a lakodalmát szokta megtartani. A család alapítás igazi munkája már a rejtett otthon környékén folyik le. De mennyi poezis van ebben az eljegyzésben!

Mikor a rigó elhalgatott, mikor a fakopáncs kalapátása már nem hallatszik, mikor a homályosodó erdőt kezdi beborítani a szürke este: akkor mozognak ők. Akkor szállnak ki a csöndes bokor alól, a hol napközben meghuzódtak; a levegő mérhetetlenségét nem járja akkor más, mint egy vadászó bagoly, meg jó időben az új életre éledt szárnyas egér.

Az erdei szalonka korrogása megállítja sunyi útjában a vörös banditát; felnéz a róka az egre, látja a tova libbenő barna foltot s ha elég alacsonyan száll, még a szagát is megérzi. Megnyalja rá a száját. Ej, savanyu a szöllő!

A szép madár nem törődik vele. Csak szól szól, egyre üzenget az egész nagy erdőnek: kroj-kroj-kroj!... czpsz-czpsz!... És jön vele szemközt a várvavárt. Találkoznak. Ját-zva üzik kergetik egymást. Össze simulnak a levegőben, mig újra elválnak. A menyecskét előnti a mámor fáradsága, ugy libben le a bokrok közé, mintha lehullana. A gavallér utána surran. A tavaszi fuvalmak megrezzentik a bokrokat, azok ide oda hajladoznak, mintha el akarnák vonni a figyelmet arról a légyotról. — Pedig ugyse lesheti ezt meg indiskrét szem.

Az erdő minden szépe közt is ők a legszebbek. A legtöbb finomság ő rajtok van. A mulandóságához ők állanak legközelebb. — Évről évre apad a számuk s ma már sok vadász boldog, ha csak hallja is néha a hangjokat.

El fognak pusztulni lassankint, hogy mag se igen marad belőlök. Nem védi senki őket. A vadász törvény, a mely különben türelmet oltalmat biztosít az erdők lakóinak, a legszebb, leghecsesebb vándort kiveszi minden okos tilalom alól.

Az erdei szalonkát tavasszal, a párzása idejében, lődözik leginkább. Akkor minden koczapuskás hozzá férhet. ha utána jár. Mert olyankor szól; ő maga mondja: jövök, itt vagyok. Es lassabban is röpül, mint bármikor máskor. Hisz tele van hevülettel, elbágyadással; a légi táncz és játék ilyenkor az udvarlás egy módja ő nála. S mikor udvarol, nem törődik mással.

Bezzeg ősszel, a mikor süvit a szél és végig borzong a leskelődő vadász az októberi este hidege! Akkor olyan a szalonka, mint egy kísértet. Nincs hangja és a röpülése villám. Mire észrevetné volna a vadász, már nem is látja többé. Pedig csak ősszel érdemes igazán vadászni rá. A mikor a fiatalokkal megszaporozva jönnek vissza a tavaszi veneégek. Es kövérek, husosak, izletesek, a minő semmi más vad. A »gourmet« csak ilyenkor becsülheti meg őket igazán.

Az erdő szépei bizonyosan szépek akkor a nagyvárosi don Juanoknak is, a kik megunva életök tulságos könnyűségét, néha mégis csak többre becsülnék egy jó falatot egy langyos ölelésnél.

Márczius 15-ike a vidéken.

— Saját eredeti tudósításaink, —

Hazaftas lelkesedéssel ülte meg Kaba község lakossága ez évben is a szabadság ünnepszűletésének e napját.

A függetlenségi körök — a szabadság szent eszméjétől áthatva — lelkesedésükben egymást csaknem tulszárnyalva igyekeztek kifejezést adni e nagy nap jelentőségének.

A polgárság e lelkesedését emelte még Papp Elek szeretett orszgy. képviselőnk jelenléte is, ki az egyes körökben tartott lelkesítő szónoklataival a polgárságot egészen magával ragadta. Majd Dulházy tanító indítványára az egyes körök külön-külön táviratilag üdvözölték Kossuth Ferenc orsz. képviselőt, mint a dicső emlékü atyja eszméinek igaz fenkölt hirdetőjét.

A kedélyes vacsora alatt felköszöntőkben természetesen nem volt hiány, melyből bőven kijutott szeretett képviselőnknek, továbbá az egyes körök tiszteletreméltó elnökeinek, tisztviselőinek, kik igazán érdemeket szereztek abban, hogy ily sikerülttették e jelentőségteljes napot.

Ne is engedjék sziveikből kitörölni soha e nap emlékét. (Tudósító.)

Karczag városa is megünnepte márczius 15-ét. A város legtöbb épületén nemzetiszínű zászló lengett. Dél előtt a reform. templomban Madarász Imre lelkész orsz. képviselő tartott ünnepi beszédet a nála megszokott módon, magával ragadván a közönséget. Délután pedig a polgárság »Szabadság« ünnepet rendezett, a melyen ugyancsak az ünnepi szónok Madarász Imre volt. Gyönyörű lelkes beszédében, kitartó munkára s lángoló hazaszeretetre figyelmeztette a hallgatóságot. Rámutatott a mai korra, melyben: minden előbbre való mint a Haza! Megemlékezett ezután a kunokról, figyelmeztetvén őket legyenek továbbra is hű harcosai azon zászlónak melyen »Magyarország önállósága s függetlensége« van felírva. Este a függetlenségi körökben bankettek voltak.

A ref. gymnasium tanári kara is rendezett ünnepélyt, a melyen a város összes notabilitásai kivétel nélkül megjelentek.

Táviratok.

Országgyűlés.

Saját tudósítónk távirata.

Budapest, márcz 17.

A képviselőház mai ülésén napirend előtt Daniél Ernő miniszter nyújtotta be a párisi világiállításon Magyarország képviselőtere vonatkozó költségvetést.

Az igazságügyi tárca részletes vitájához Rátkay László és Barabás Béla szólottak, kiknek Erdély miniszter felel, mire a költségvetés részletes tárgyalását befejezték.

Ezután következett a pénzügyi tárca a költségvetésének tárgyalása, a melyet Naményi előadó ajánlott röviden elfogadásra.

Kossuth Ferencz lelkes beszéd kapcsán indítványt adott be az önálló nemzeti jegybank felállítására.

Árany röviden beszélt a költségvetés mellett, a mely után egy lényegtelen interpellációt intézett a miniszterelnökhöz.

Alaptalan vád Pichler Győző ellen.

Budapest, márcz 17. A Debr. ered. táv.

A képviselőház folyosóján nagy szenzációval tárgyalták a »Házánk« cz. klerikális újság ma megjelent számában közzölt ama cikket, mely Kossuth Ferencznek egy Pichler Győző országgyűlési képviselőhöz intézett állítólagos levelét hozza, melyben Kossuth szemére lobbantja, hogy még októberben a Kossuth Hírlapjából befolyt 650 frtot, melyet háztartása tartozásainak kifizetésére adott át, elikkasztotta. — Felmondja neki a kiadóhivatali főnöki és titkári állást és inti, hogy ne vállaljon többé pénzügyi dolgokra megbízatást, hanem inkább maradjon a politikánál. A »Házánk« szerint a demokrata kör Pichler kizárni indítványozta, de ettől az ő könyörgésére elállottak. Ezzel szemben Kossuth megbotránkozva nyilatkozott a levélről, melyet apokrifnak nyilvánítt. Tényleg irt egy 3-4 soros levelet Pichlerhez, melyben felkéri őt, hogy keresse fel s hogy 600 frt hiányról adjon neki felvilágosítást. Pichler elismert Kossuthot s kitünt, hogy 300 forint rossz összeadás miatt hiányzott, — 300 frtot pedig ő maga adott Pichlernek választási előlegül de erről egészen megfeledkezett. Az egész ház telháborodott a Házánk alaptalan gyanúsításán. Kossuth karon fogva sétált Pichlerrel.

Ujdonságok.

Közyűlés előtt.

— Teljes tanácsülés a városnál. —

(Saját tudósításunk.)

Debreczen, márcz 17.

Debreczen sz. kir. város tanácsa ma d. e. 10 órakor teljes tanácsulást tartott gróf Dégenfeld József főispán elnökle alatt, melyen a márczius 24-ére kitűzött rendes közyűlés napirendjére kitűzendő tárgyak egy részét látták el határozati javaslatokkal.

Az ülésen megjelentek: Simonfy Imre kir. tan. polgármester, Komlóssy Arthur főjegyző, Ábrahám László t. főügyész, Stahl Géza főmérnök, Boczkó Sámuel főkapitány, Vecsey Imre, Hajdu Gyula, Körner Adolf, Király Gyula, Oláh Károly tanácsnokok, Varga Károly, Szabó Kálmán, Tóby Elek és Csóka Sámuel aljegyzők.

A h. sámsoni és martinkai ev. ref. egyházak kérvényeire nézve úgy döntött, hogy Sámsonnak 100.000 drb téglat a nagy téglatvetőből megadni javasolnak, Martinkának pedig egyelőre nem tárgyalják a kérvényét, hanem felszólítják az egyházat, hogy terjessze be a költségvetését s határozott kifejezését annak, mire van szüksége.

Az állategészségügyi kimutatást tudomásul veendőnek javasolják.

A debreczeni szőlőtelepítő szövetkezet kérvényére az utáthelyezés ügyében (a monostorpályi ut mellett a szövetkezet telepén keresztül megy egy dűlöt, ennek áthelyezését kéri a mellette futó dűlőtra) a kérelmet teljesíthetőnek találja a tanács, kötelezettség a szövetkezetet a megajánlott új ut jó karba helyezésére.

Szathmáry János belső állatorvos azt kéri, hogy a második állatorvosi állást egyelőre ne töltsse be a város, hanem annak fivetéséből az övét 800 frtra emelje. A tanács kimondta, hogy két belső állatorvosra szükség van, azért, de a csak most fizetésrendezés miatt is, teljesíthetőnek nem tartja.

A guti vadászársaság bérletét a jog és pénzügyi bizottság véleményéről egyezőség tiz évre meghosszabítani javasolják.

A jog és pénzügyi bizottság ülésén megfordult adományozási kérvényeket pártolólág terjesztik a közgyűlés elé.

Az egyházkerület kérvényét a főgimnázium I. és V. osztályai melle parallelek állítása tárgyában kiadták a reáliskola atalakitása kiküldött bizottságnak.

A teljes tanácsülés végén Simonffy Imre polgármester üdvözölte gr. Dégenfeld József főispant holnaputáni névnapja alkalmából

*** Debreczen és a kvóta.** Debreczen sz. kir. város jog- és pénzügyi bizottsága tegnap d. u. tartott ülésében vette tárgyalás alá Heves és Fehér vármegyéknek azon átiratait, melyek felirataik megküldése mellett a kvóta emelése ellen a képviselőházhoz hasonló szellemű feliratok intézésére hívják fel a társtörvényhatóságokat, és kimondta, hogy szintén hasonló szellemű felirat intézését javasolja a közgyűlésnek a kvóta emelése ellen.

*** Tisztelgés Dobiecky Sándornál.** Dobiecky Sándornál, a magyar államvasutak debreczeni üzletvezetőjénél ma délelőtt 11 órakor a debreczeni fűtőház mozdonyvezetői Jankovics Sándor fűtőházi főnök vezetése alatt testületileg tiszteltek és köszönték meg azt a meleg pártfolást, melyben az általuk a munkástelep létesítése iránt a városhoz intézett kérelmüket részesítette sz alkalommal ragaszkodásuknak és szeretetüknek rokonszenves kifejezést is adtak az üzletvezető névnapja alkalmából.

*** A jog- és pénzügyi bizottság ülése.** A jog- és pénzügyi bizottság tegnap d. u. ülést tartott, melyen jelen voltak Vecsey Imre tanácsnok elnöklete alatt Ábrahám László, Kossorus Lajos, Nemes Kálmán, Kernhoffer József, dr. Kemény Mór, Kócz Elek, Márk Endre, Stáhl Géza, Zádor Lajos, Szántó Győző, Miskolczy J., dr. Magoss György, Szabó József főszámvevő, Komlóssy Dezső, Márton Imre, Nagy Ferencz, Bechert Manó. Az ülésen elsőnek a kolozsvári Mátyás szoboralap javára 100 frtot javasoltak. — A törvényhatósági tisztviselők felaru vasuti kedvezményes jegyeinek kötelező használatára vonatkozó szabályrendelet tervezetét változtatás nélkül elfogadásra ajánlják. — A belügyminiszter kívánságára a korcsmai szabályrendelet 8. és 11. §§-ainak megfelelő módosítását javasolja. — A siketnéma intézetnek Debreczenben leendő felállítását elvileg helyesli és telekadományozás útján javasolja a hozzájárulást a létesítéshez. — A számvéviség és házipénztár működésére felügyelő bi-

zottság tagjaiul a bizottság Kernhoffer József, Kócz Elek és Komlóssy Dozsó bizottsági tagokat ajánlja. A kisujtca elejének kiépítése ügyében utasították a főszámvevőt, hogy pénzügyi tekintetben tegyen érdemeges jelentést ápr. 15-ig. Szabolcs és Vas vármegyéknek a törv. hat. tisztviselők fizetésének emelése és rendezése ügyében az országgyűléshez intézett feliratot hasonlószellemű felirattal javasolják pártolni. — Felmerült kérdés folytán a bizottság kimondta, hogy a közkórházi személyzet tagjai törv. hat. tisztviselőknek tekintendők. — Ezekon kívül segélyezési, kegydíj adományozási és polgárosítási kérvényeket tárgyalta a bizottság.

*** Személyi hír.** Tóth Sámuel tiszántúli egyházkerületi főjegyző és Jókai István egyházkerületi középiskolai felügyelő ma reggel a gyorsvonattal Budapestre, az egyetemes tanügyi bizottság ülésére utaztak, hogy ott az egyházkerületet képviseljék.

*** Márczius 15. és a városi tanács.** A nemzeti kegyelet nagy ünnepeből városi előjárásunk is kivette a maga részét. A rendes hétfői tanácsülés mára tetetett át a hétfőn délelőtti ünnepi istentiszteleteken a tanácsot Simonffy Imre kir. tan. polgármester és a főjegyző képviselték. Az emlékkertben és kollégiumban végbement délutáni ünnepélyeken pedig Komlóssy Arthur főjegyző és Király Gyula tanácsnok képviselték a városi hatóságot. Márczius 15-én délután pedig az irodák személyzetének teljes szabadság engedélyeztetett.

*** Az egyházkerület köszönete.** A tiszántúli ev. ref. egyházkerület tanügyi bizottsága abból az alkalmából, hogy a debreczeni ev. ref. felsőbb leányiskola végleg megkapta a nyilvánossági jogot: a városi tanácsnak és törvényhatóságnak köszönetet szavazott. Az iratot a mai tanácsülésen olvasták fel.

*** A zenekedvelők hangversenye.** A debreczeni zenekedvelők körének negyedik s e sasonban az utolsó hangversenye folyó hó 20-án szombaton este fél 8 órakor lesz a zenede hangverseny termében. A hangversenyre melynek rendkívül érdekes műsorát lapunk holnap számában közöljük előre is felhívjuk a közönség figyelmét

*** Betegsegélyező pénztár közgyűlése.** A debreczeni iparos ifjuság betegsegélyező pénztára 1897. évi márcz. hó 28-án, vasárnap délután 2 órakor saját helyiségében (Hatvan utca 1576. sz. a., emelet) tartja ötödik rendes közgyűlését. Tárgyak: 1. Igazgatósági évi jelentés. 4. Felügyelő bizottság jelentése. 3. Felmentés tárgyában határozat. 4. Felügyelő bizottság választása.

*** Katonák figyelmébe.** Következnek a fegyvergyakorlatok s ezekkel összefüggésben igen sokaknak kellemetlenségük van a jelentkezési szabályok áthágása miatt. Ugyanazért egy a közeledő gyakorlatra mint általában a jelentkezésre tekintettel saját érdekükben a következőkre figyelmeztetjük lapunk katonáitvasóit u. m. a helybeli katonai ügyosztálynál (Hungáriai épület II. emelet 16. ajtó.) mindenkinek jelentkeznie kell katonai vagy honvéd könyvvel a fegyver gyakorlatra bevonulás előtt és annak kitöltése után akár helyben teljesíti a fegyver gyakorlatot akár más városban, továbbá ugyan ott mindenki jelentkezni köteles, ha lakását helyben változtatja vagy városunkból eltávozik, valamint a sorozásokon benmaradt ujonczok is ajánlati lapjaikkal szintén jelentkezni tartoznak. Ha ezen jelentkezés elmulasztatik akkor az illető mulasztó vagy pénz büntetésre vagy fogságra büntetettik s a katonai ügyosztály vezetője el van határozva hogy a törvény rendelkezésének szigoruan érvényt szerezzen.

*** Uj csendőr-laktanya** A debreczeni csendőrszárnyparancsnokság rövid idő mulva kiköltözik a mostani laktanyából a melyet egy régi czivis házból alakítottak volt át a csendőr legénység számára. A honvédelmi miniszterium Gerster Gyula építészszel szerződést kötött a melynek értelmében Gerster a szárnyparancsnokság és a Debreczenbe beosztott csendőrség befogadására megfelelő új laktanyát épít s azt hosszabb időre bérebe adja. Az új csendőr kaszárnya a Nagyerdőre vezető fásoron, az orsz. tanítói árvaházon túl a Gerster villa mögött épül. Csinos egy emeletes épület lesz. A tulajdonos az építési engedély megadásáért a terveket és kérvényt beadta már a városi tanácshoz.

*** Kuruzsló asszony.** A III-ik kerületi rendőrkapitányságnál jelentést tettek arról, hogy Ujváry Istvánné, késes-utczán lakó asszony kuruzslással foglalkozik és százzámra járnak hozzá a betegek. A feljelentés folytán Margittay Sándor III-ik ker. rkapitány elkoboztatta a kuruzsló asszony orvoságait és szereit s ráadásul meg is büntette, sőt továbbra rendőri felügyelet alá helyezte.

*** Halálozás.** Suívos csapás érte, városunk köztisztviselőiből polgárát Borsay Sámuel, testvérenek Borsay Máriának ma reggel történt elhunytával, melyre vonatkozólag vettük és részvétellel közöljük a következő gyászjelentést: Szomorodott szívvel tudatjuk felejtéttelen testvérem, nagynénénk Borsay Mária folyó hó 17-én reggel 7 órakor, életének 61-ik évében, végegyengülésben történt csendes elhunytát. Kedves halottunk földi maradványai folyó hó 18-án délután 3 órakor fogvak a Magos-utca 89. számú háztól az ev. ref. egyház szertartása szerint, a Kossuth-utczai templomban tartandó rövid ima után, a Kossuth-utczai sirkertben örök nyugalomra helyezni. Mely végtisztességtételre rokonságot, ismerősöket bántó szívvel meghívjuk. Testvére: Borsay Sámuel és gyermekei: Sandor és Mariska, számos közeli és távoli rokonok nevében is. Beke hamvaira! A temetést Dankó M. tem. int. rendezi

*** Tolvaj gyermekek.** Lapunk hétfői számában e czim alatt megírtuk, hogy Kovács Róza 14 éves és Fehér Imre 12 éves gyermekek Szűcs Lajosnéól, Sesztina Lajos házvezetőnéjétől egy ezüst órát loptak. A további vizsgálat, melyet kellő eréllyel Erdélyi István rendőrfogalmazó vezetett igen furcsa dolgokat hozott napfényre. Nevezetesen kiderült, hogy ezek az apró gazemberek rövid idő alatt több betöréssel lopást követtek el, mint egy jó szervezett banda. A bűnlajstromukat a rendőrség a következőleg állította össze: Öklpták el DesCombes Henrik ügyvéd lakásáról 2 új lámpát és egy uborkás üveget, Szentkirályi Tivadar lakásáról egy serkentő órát, Lehmann László Kossuth utczai szatócsüzlete melletti helyiségből egy tányér vaját, dr. Tüdös László szakácsnéjétől egy nagy kendőt, Varga Lajos gazdasszonyától 5 drb. zsebkendőt s azonkívül Széchenyi és Kisuj utczákon még több apró lopást követtek el, a mikben a vizsgálat most tovább folyik. — A lopást a fiu követte el mindig, a leány felvigyázott, hogy valaki meg ne lepje őket s segédkezett a lopott holmik szállításában és eladásában, az arán azután osztokodtak. A vizsgálat befejeztével az egész ügyet átteszi a rendőrség az ügyességhez.

Heti műsor. Szomban: Tiszturak a zarádában, operett. Csütörtökön: Kiralyné dragonyosa, operett. Pénteken: Nádai Ferencnek, a nemzeti színház kitűnő művészenek első vendégjátéka. Szinre kerül a Háromtestőr című vi játék. Szombaton A nők barátja. Nádai második fellepte. Vasárnap délután A vigeczek, este a Csikós népszimnű.

*** Az elcsábított leány sorsa.** Uj aradról írja levelezőnk G. H. szabadságot katoná Nagy Terézt debreceni vasúti alkalmazottnak a leányt elcsábítva aradmegyében lakó szüleihez vitte, hol rövid ideig a legnagyobb egyetértésben éltek bűnös szerelműknek. G. H. szülei azonban nem a legjobb szemmel nézték a szülői házból megszökött leányt s így a fiatal parboldogságát hamar megzavarták a családban

előforduló folytonos czivókodások. Később a legény is rá unván szeretőjére, s részint tőle részint: szülei zaklatásai elől menekülni ohajtva e hó 11-én azon tanácsot adta a leánynak, hogy térjen szépen vissza szüleihez mert ő ugysem veheti őt feleségül. A szerelmebe megsértett kedves azonban kijelentette, hogy ő nálla nélkül most más élni nem akar s ha vele nem lehet inkább megöli magát s szavainak megerősítésére több élet veszélyes sebet ejtett mellette egy tojkessel, s most élet és halál között lebeg, állapota reménytelen.

* **A legdrágább könyv**, mely eddig a könyvpiacra megfordult, az amerikai kormány hivatalos kiadásában jelent meg. A „Polgárháború története”, ez a könyv czime, mely eddig 477 000 font sterlingre került, a miből egyedül nyomtatási és könyvkötés költségekre 236.858 font jut. A munka 112 kötetből áll majd még három évig fog tartani, a míg teljesen elkészül s akkorra az összes költségek talán kerek 600.000 font sterlingre rugnak. Eddig 51.000 példányt adtak el ebből az óriási munkából.

* **Vilmos császár — intendáns.** A németek ifjú császára sok mindenféle minőségben mutatkozott be már a világnak. Legújabb tényével biznyságot nyújtotta annak is hogy ha véletlenül nem született volna a német birodalom császárának, hát akkor mint — intendáns is megtudna valahogy élni. Most ha másban nem is, de annyiban mindegyesetre ért az intendaturához, hogy az énekesnőket tetszése szerint dirigálja ide—oda, a mint éppen akarja. Január havában történt már, hogy Gullranson Ellen énekesnőnek a müncheni udvari színházban a „Walkürök”, — ben kellett volna fellépnie. Ámde az utolsó pillanatban jött a császár intendánsától egy rendelet úgy, hogy a művésznőnek haladéktalanul Berlinbe kellett utaznia, hogy ott énekeljen. A napokban ez az eset ismétlődött. Herzog kisasszony az udvari opera tágja. Münchenben hangversenyt hirdetett. A művésznő már régebbi fellépései után münchenieknek nagyon jó emlékeztében maradt és hangversenye iránt rendkívül élénk érdeklődés is mutatkozott. Ámde az nap a mikor az Oden tereben énekelnie kellett volna Vilmos császár rendeletileg Berlinbe hívta az énekesnőt, hogy saját felséges személye gyönyörködje a művésznő előadásában. — Boldog Németország, melynek uralkodója ennyire kiterjeszti a figyelmét.

* **Gyümölcsfa és cserje piac.** A tavasz beálltával megindult a gyümölcsfa csemetéknek és cserjéknek eladása a nagytempóval jobbra eső piacra. Ős időtől fogva a Szerdai és Szombati napokon tartják ezt a vásárt és a közeli kertekből — kivált a két Józsaórol temérdek szilvafát és vadrózsát hoznak be a szegény emberek. — Hogy miért nincs megengedve a tavaszi rügyezés ideje alatt naponként a vásár, arra feleljenek a pomologusok és a vásár bíró urak.

* **Késelő inasok.** Szombaton éjjel hadházi utcán Papp Sándor ruhafestő tanoncot barátai Matyas Lajos és Váradi Lajos egy zsebkéssel hátba szúrták. A rendőrség megeszipte a tetteseket a sérült inast pedig a kórházba szállította, a honnan 8—10 nap múlva kijöhet. — Hogy melyik követte el a kettő közül a tettet, azt a rendőrség: előtt lefolyt vizsgálat sem tudta kideríteni. Az ügyet áttették az I. ker. kapitányságra a kir. ügyészséghez.

* **Batyubál.** Vettük a következő meghívót: A debreczeni izraelita iskola felszerelésére 1897. évi március hó 20-án a „Bika” szálloda dísztermében zártkörű batyubált tart. Beléptijegy személyenként 1:50 kr; családjegy 3:50 kr; páholyjegy 4:50 kr. Páholyba lépőknek nem kell személyjegyet váltaniok. — Jegyek előre válthatók Schwarz B., László Albert, Bekés Lajos és Boross Testvérek üzletében. Páholyok előjegyezhetők Schwarz B. üzletében. Kezdeté este 8 órakor. Felülfizetések köszönettel vétetnek.

IRODALOM.

A Protestáns egyházi és iskolai lap 11-dik, március 14-iki száma a következő tartalommal jelent meg: Az anyaországi magyar reformátusok énekeskönyve és templomi közeneklése. Tóth Lajos. — A Magyarazatos Biblia érdekében. Lic. Racz Kálmán. — Iskolaügy: Az optimistikus nevelésről. Eöri — Tárca: Két anya harca a XVII. században. Kovács Sándor. — Külföld: Külföldi szemle, Dr. Szlavik Mátyás. — Régiségek Az újabb felfedezett babyloni régiségek. a—s. — Irodalom. — Egyház. — Iskola. — Különlélek — Szerkesztői üzenetek — Pályázat.

A kvóta problémája. Ambrozovics Béla miniszteri tanácsostól egy kis füzet jelent meg, melyben a kvótakérdéssel foglalkozik. Nem politikai, csupán tudományos szempontból vitatja meg e kérdést, hogy milyen alapon és mily kulcs szerint lehetne a hozzájárulás arányát megállapítani. Számos példával illusztrálja, hogy lehet két ország gazdasági erejét összemérni, a nélkül, hogy magát a gazdasági erejét kipuhatólnók. A füzetet az Eggenberger-féle könyvkereskedés adta ki.

KÖZGAZDASÁG.

A földtehermentesítés.

Debreczen, március 17.

A bécsi lapok hasábjain nagyon figyelemreméltó javaslattal találkozunk a földtehermentesítés tárgyában. A javaslat szerzője dr. Klopff abból a tételtől indul ki, hogy a gazdák legnagyobb részét a jelzálogkölcsön törlesztése és kamatai fejében évenként fizetendő összeg változatlansága teszi tönkre. Az bizonyos — mondja szerző — hogy a gazda a kölcsön felvételénél számot vetett anyagi erejével s azzal, hogy mi módon fogja törleszteni adósságát, illetve fizetni részleteit. Számításait azonban nagyon könnyen halomra dönti a buza árának hanyatlása, vagy egy rossz termés. Míg tehát az amortizáció összege kéréhetetlenül ugyanaz marad minden évben, addig a földbirtok jövedelme sohasem állandó, sőt az utolsó években folytonosan hanyatlak. A valóság s a természet és termelés törvényeinek teljes mellőzésével megkötött szerződés énkényes határozományai között fenálló emez ellentét azután a gazdákon boszulja meg magát. A gazda az első szorultságából új kölcsönrel igyekszik kimenekülni, a minek rendesen az a következménye, hogy a második fizetési határidő kétszeres dühvel ront neki. S ettől az időponttól kezdve a tönköt többé el nem kerülheti.

A kamatteher tehát azért fojtogatja a gazdát, mert nincs tekintettel a jövedelem ingadozására. Ehhez járul még az is, hogy a hitelező rendesen nagyon magas kamatokat köt ki magának s ezt éppen a mezőgazdaság jövedelmének bizonyta anságára való hivatkozással teszi. Ha még legalább a jövedelem átlagát vennék alapul a kamatkiszámításnál! De a kamaton kívül még a tőke is törlesztendő. A régi járadékvetélnél, a mely a mezőgazdaság helyi viszonyaihoz volt alkalmazva, a vételár a gazdának korlátlan tulajdonává vált; a járadék méltányosan lón megállapítva, sőt a birtok értékének csökkenésével le is szállíthaták, elértéktelenedése esetén pedig egészen törölhetők. Ezenkívül csak a gazda mondhatta fel a járadékot, ha esetleg vissza akarta fizetni a vételárt, a hitelező nem. Az új kölcsönrendszerrel ezek a viszonyok mind a gazda hátrányára változtak meg. Hogy csak egyet említsünk, ma a kölcsön nincs egy bizonyos birtokhoz kötve, hanem a gazda kénytelen egész vagyonával jótállani érte. Rossz termés esetén kamatleírásról ma már szó sincs, a kölcsön kegyetlen, az megköveteli minden évben a törlesztési hányadot

s a kamatot. A mai kölcsönöknek nem a talaj termőképessége, nem a munka jövedelme képezi az alapját, hanem egységedül a pénz képelt jövedelmező ereje. A gazda, nem lévén felmondási joga, még a kamatláb hanyatlását sem aknázhatja ki a maga javára.

Szerző szerint tehát az első és fődolog volna a kölcsönök után fizetendő kamatok s a birtok jövedelme közt helyes arányt öszhangot teremteni. Főleg a kisbirtokos szívesen látná s fellelegzene, ha hitelezője társtulajdonosává válnék abban az arányban, a mely a birtok becsértéke s az adott kölcsön vele együtt viselné a terheket és az esélyeket. Így azután a gazdaságilag és erkölcsileg tarthatatlan kamatozó kölcsön a semmi tekintetben sem kifogásolható tőkeüzletté válnék.

Tegyük fel például, hogy X-nek van 20,000 forint becsértékű földje s Y. 5000 forinttal társul vele (annyit ad neki kölcsön) a termelés emelésére; akkor az igazságos szerződés a következőképpen intézkednék: Y-t társtulajdonosul bevezetik a telekkönyvbe a birtok egy ötödre erejéig. X. köteles a kapott 5000 forintot a birtokba befektetni. A tisztá jövedelem egy ötöde Y-é. A gazdasági munkát X. maga végzi vagy végezteti. Csak X. kérheti a társas viszony felbontását, de akkor a birtok az idő szerinti becsértékének egy ötödét köteles kifizetni Y-nak. Ezen az alapon azután megtörténhetik, hogy a tőke néha 1, néha 2 százalékot jövedelmez csak, de előfordulhat az is, hogy 6—10 százalékot hoz. A tőke és gazdaság közötti közvetítés tovább is a földhitelezetnek feladata volna s csak a forma változnék. A záloglevelek ugyanis megszűnnének s helyettük tulajdonrészjegyeket kapnánk. Az oszlatékok pedig az év végén éppen úgy határoznák meg, mint a részvényirtársaságoknál. Természetes, hogy a földhitelezetnek az ország különböző részéből beérkező egyenlőten jövedelmi részleteket kiegyenlíthetnék s a tulajdonrészjegyek után egyenlő kamatokat fizethetnének.

A mostani telekkönyvileg bejegyzett kölcsönök átváltoztatásánál mindenképp fel kellene becslélni azokat a birtokokat, a melyekre a kölcsönök be vannak táblázva s a hitelezőt azután olyan arányban kellene beírni társtulajdonosul, a milyen a mostani becsérték s a kölcsön mai nagysága között van. Ha tehát valakinek a birtoka 35,000 forint értékű, a rajta levő adósság pedig még 7000 forint, akkor a hitelező a birtok egy ötödéig válik az adós társtulajdonosává. El tehát a kamatkölcsönökkel, el az intabulációval s hozzuk be a társtulajdonosi rendszert.

A kereskedelmi és iparkamara értesítései.

Debreczen, márcz. 16.

A m. kir. szabadalmi hivatal a következő szabadalmi leírást küldte be a kereskedelmi és ipar kamarának: Ujtások rugalmas abroncsokon és kerék talpakon. Új kirakat lámpa. Czelző szerkezet löfegyverekhez. Zríberendezés vadász fegyverek számára. Biztonsági bánya lámpa. — Ambuláns kötések számára való szekrény. Olajmotor. Ujtás közuti vasutak motorán. Gázal fűtött vasaló. Sertésvesz elleni oltóanyag előállítása. Indító-készülék gázmotorokhoz. — Álló létra gömbölyű rudakból. Új gáz és petroleum motor. Ekére alkalmazandó új tengeri vetőgép. — Szivargyártó gép. — Ujtás összehajtható mérő léczeken. Tűzálló betétek gőzkazánok és kemenczék tüztérébe. Répa és cikória kiszedő és tisztító gép. Ujtások cizterkon. Eljárás biztonsági robbanószerkező előállítására. Etető készülék szárnyasok számára. Papír zacskó felhívó készülék. —

Mindazok, a kik valamely találmány iránt érdeklődnek azok leírását és rajzait a kereskedelmi és ipar kamaránál megtekinthetik. —

A kolozsvári m. kir. 21 honvéd gyalog ezred részére a nagyméltóságú m. kir. honvéd miniszter ur elrendelte hogy a kolozs-

vári állomáson 18145 frt 22 kr. költséggel egyetemi lőterépitése foganatba vétessek. A vállalkozók a költségvetést a kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetik. az ajánlatok f. hó 29 ikéig adhatók be.

A nagy néltóságú kereskedelmügyi m. kir. miniszter ur tudatja, hogy Belgrádban a mernöki arzenálban f. hó 20 iki lejárattal különféle vas és bádogneműekre, festékekre, szegek és csavarokra nyilvános pályázat fog tartatni, melyre a feltételek a kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők.

A nagyméltóságú kereskedelmügyi m. kir. miniszter ur tudatja, hogy a bolgar hadügyminiszterium 35000 méter sötétzöld posztót és 8000 pár gyalogsági bakkancsot 2000 pár lovasági csizmát akar beszerezni. melynek biztosítása céljából f. é. Márczius 22-iki lejárattal nyilvános árlejtést hirdet. A közelebbi feltételek a kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők.

CSARNOK

Egy detektív regénye.

— Ottolengui Rodrigótól —

— A Debreczen saját fordítása —

(Folytatás.)

— Tehát jól van. Már látom, hogy ha eddig minden detektívet egyformának tartottam is, ön ívétel közülük.

— Mr. Mitchel bizelgessel engem meg nem hódít. Ön nagyon is komoly helyzetbe került most, azért bölcsében cselekedné, ha inkább azt magyarázná meg, hogy miről ismerete fel a meggyilkoltat?

— Ép azt akarom én is. — Én ezt a hölgyt csak egyszer láttam egész életemben. Még nincs két éve, hogy New-Yorkban lakom s a mult télen jegyeztem el Miss Remsent. Alig egy hónap mulva eljegyzésem után egy levelet kaptam, mely alá Mitchel Róza név volt jegyezve s melynek előttem ismeretlen szerzője azt, tudatta velem, hogy tudom a s a v a n c s a l a d o m n a k egy oly titkáról, mit ha Miss Remsen előtt leleplezne, az szakítana velem. Egy nagyobb összeget meg is határozott, melyért elhallgatja titkomat, egyszersmind elküldte a fényképét is, amiről megismerjem mert volt olyan szemtelen, hogy azt is kijelentette, hogy majd személyesen fog a pénzért eljönni. És ezt meg is cselekedte és azóta máig nem is láttam.

— Be tudná ezt bizonyítani is?

— Megmutathatom önnek a levelet és a fényképet, ha lesz szives elkísérni a Garfield biztosító csarnokig?

— Elkísérem. Kifizette neki a pénzt?

— Igen.

— Hát nem gondolt arra, hogy az mindig gyanus, ha valaki így enged a zsarolásnak? Ez azt bizonyítja, hogy a zsaroló hatalmában érezte magát.

— Az igaz; de az is igaz, hogy hatalmában voltam ennek az asszonysze mélynek.

— Ez nagyon fontos beismerés. Különösen most, mikor az asszonyt meggyilkolták.

— Azt nagyon jól tudom. De ime itt vagyunk helyen.

A két férfi belépett a házba és Mitchel elő kérte a biztonsági szekrényének a kulcsát. Mert soha sem hordta magával, sokkal nagyobb biztonságban vélte azt az intézet alkalmazottjainál. Azután a nagy boltozott terembe lementek, Mitchel a saját szekrényéből kivett egy bádog szekrényt, azután Barnest egy kis mellékterembe vezette. Itt fel nyitotta a dobozt s több csomagocskát rakott az asztalra, melyek között a detektív, határtalanul elbámulva, egy bagaria bőr ékszerdobozt is látott, mely egy szíjjal volt összekötve, amelyre aranyozott betűkkel a *M i t c h e l* név volt nyomva. Vajjon nem az eltűnt ékszer szekrény ke volt ez?

— Ime itt van a levél és itt van a

fénykép is, mondotta Mitchel, átnyujtva a fényképet Barnesnek, aki a meggyilkoltat azonnal felismerte. És itt van a levél is. — Talán felolvassam? Barnes helyeslőleg bólintott, de gondolatban inkább a bőrtokkal foglalkozott, míg Mitchel olvasta:

„Mr. Mitchel.

Tisztelt Uram!

Önt talán megfogja lepni levelem, hogy ismeretlen és hölgy létemre így megkeresem, de ön családja nem ismeretlen előttem, annál többet tudok én felőle; annyit tudok, hogy ha mindent elbeszélnek, akkor büszke jegyese menten uti laput kötne a talpára. De mit mond egy közmondás: a hallgatás arany, én is azt hiszem, hogy különösen én reám és ez esetben. Mert ha óhajtja, hogy hallgassam, akkor a legközelebbi csütörtök napon tízezer dollárt fog fizetni nekem, magam jövők a pénzt s a fényképet azért mellékelem, hogy így felismerhesse a levél íróját. Ön láthatja, hogy én nem félek, mert ha a rendőrséget értesítené is, akkor csupán egész egyszerűen elmondanám a történetet s ön így is tönkre lenne téve. Lehet, hogy becsuknának, de én nem sokat törődöm avval, a börtönnél vannak még rosszabb helyek is. Tehát csak kérésüljön hozzá, hogy a jövő csütörtökön elfogadhasson.

Alázatos szolgálója

M i t c h e l Róza.

Ezt a levelet Mitchel át is adta a detektívnek, aki még egyszer figyelmesen átolvastá, megvizsgálta a borítékot és a postabélyegyet is, s látta, hogy a levél valódi, körülbelől egy éves ides lehet.

— És ön kifizette a követelt összeget?

— Ehhez még magyarázat szükséges.

Midőn a levelet megkaptam, mindjárt világos volt előttem, hogy mit sem fogok veszíthetni, ha ezt a személyt elfogadom és a történetekéjét kihallgatom. Természetesen eszem ágában sem volt, hogy ki is fizetem és ép azért a követelt pénz nem is volt a házámba. — Miután azonban kihallgattam, más meggyőződésre jutottam. Beláttam, hogy ez az asszony néhány papir alapján képes lett volna egy oly botrány történetet forgalomba hozni, mely után

az előre megjósolt szakítás jegyesemmel csakugyan elkerülhetetlen lett volna. Ezt pedig el akartam kerülni. De midőn megmondtam neki, hogy a pénz nincs nálam készletben, ekkor dühöngeni kezdett s azt vitatta, hogy törbe csaltam, hogy a rendőrségnek akarom átszolgáltatni stb. Ekkor beláttam, hogy vele azonnal le kell számolni és azonnal kinyilatkoztatlam, előtte, hogy kész vagyok az Európába való elutazására az eszközt készpénzben kifizetni, a maradványt pedig ékszerekben rendelkezésére bocsátani.

— Ékszerekben? kiáltotta Barnes meglepetve.

— Igen ékszerekben. Ez meglepte Önt, mert nem ismeri a bogaramat. Ekkor gyűjtő vagyok s e bizottsági teremben is van egy millió dollárt érő ékszerágyam. S míg 10.000 dollár készpénz ép nálam nem volt, addig három gyémánt gyűrűt könnyen adhattam neki, még pedig egy levéllel együtt egy párisi ékszerészhez, akinél azokat eladhatta. Egyességünk feltétele az volt, hogy az asszony kötelezte magát, hogy soha sem fog többé visszatérni.

— De Mr. Mitchel az olyan értelmes, tapasztalt ember mégis csak tudhatta volna, hogy az afféle emberek úgy sem szokták szavukat tartani!

— Természetes, hogy tudtam, de minden bizonyítékot kiszolgáltattam vele, hogy teljesen tehetetlen volt velem szemben. Ön úgy vélekedett az imént, hogy nagyon veszedelmes bizonyíték ellenem, midőn beismertem, — hogy teljesen ezen személy kezei közt voltam. Ön természetesen evvel azt akarta mondani, hogy ez elég indító ok lehetett a gyilkosságra is. De be kell látnia, hogy tévedett, mert bebizonyíthatom Önnek, hogy már egy év óta kiszabadultam a zsaroló karjai közül.

— És ezt mivel bizonyíthatná be?

— Kezeim közt van annak a személynek a nyilatkozata, hogy 10.000 dollárért illetőleg annak megfelelő értékért nekem bizonyos csatládipapírokat kiszolgáltattott stb.

— Megvannak még ezek a papírok?

— Erre a kérdésre nem fogok felelni.

(Folyt. köv.)

Ajánlok valódi Erfurti répa magvakat legmagasabb csiraképességgel és faj azonos minőségben, továbbá saját tisztításu

arankamentes lóhere és luczerna magvakat

a debreczeni m. kir. magvizsgáló állomás által ólomzárólva a legtisztább minőségben.

Kitünő erőteljes növényeket adó

konyhakerti főzelék

vagy

virág magvakat,

több fajta jeles gyümölcsű dinnye magvak, pázsíthoz vagy takarmány célokra szolgáló fűmagvakat.

Ugyszintén szives figyelmébe ajánlom a m. t. gazdálkodó és kereskedő uraknak a legtökéletesebb szerkezetű

arankamentesítő rostámat,

melyen jutányos árban eszközök arankamentesítő rostálásokat.

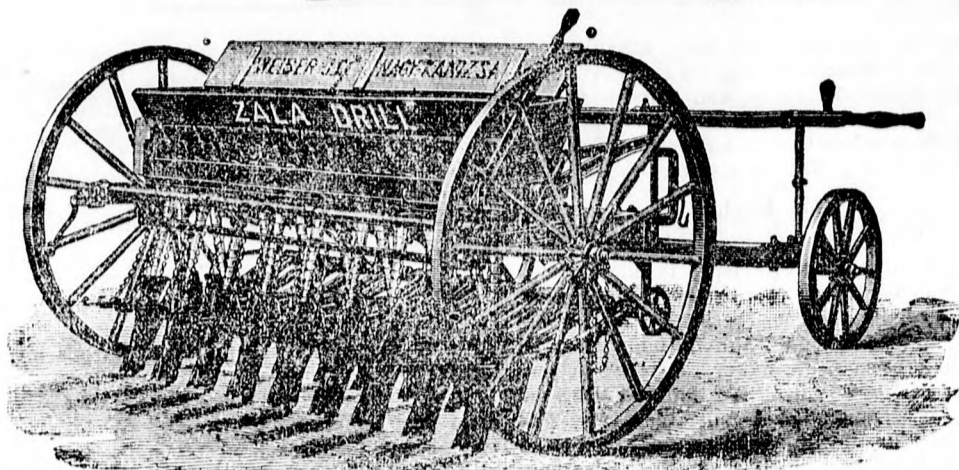
Tisztelettel

Deutsch Albert

fűszerkereskedő,

HATVAN-UTCZA, 1096. sz

A legjobb vetőgép a „Zala-Drill“

bizonyítják ezt a hozzájuk sok számmal beérkezett előismerő nyilatkozatok, melyek eredetiben megtekinthetők. — Ezen **vetőgépek**, valamint minden egyéb

gazdasági eszközök,
Sack-féle egyes és kettős ekék
raktáramban kaphatók.

Előnyös fizetési feltételek.

A t. gazdaközönség szives pártfogását
kérve

Kiváló tisztelettel

KLEIN JAKAB

Weiser J. C. gazdasági gépgyár
képviselője, Debreczenben.

Raktár főpiacz Szikszay-ház (a nagytözsde udvarán).

Egy bolt

a főpiaczon, igen élénk helyen
mindenféle czikkre alkalmas
esetleg az áruval együtt eladó
vagy több évre áru nélkül is
bérbe kiadó.

Czim a kiadó hivatalban.

**Mária-
zell**

**Gyomor-
cseppek**

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nékülözhetően és általában ismeretes házi és népezer.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehellet, fellujtság, savanyú, fehérfűgés, hasmenés, gyomorfűgés, teleolegós, nyálkaválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörös szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejtájásnál, a menyinyiben ez a gyomortól származott, gyomortulorhatású etelekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámorrhoidáknál.

Említett bajoknál a **Máriazell gyomorcseppek** evel óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanusít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszer-tára Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppekkel tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valóságát bizonyítom“.

A **Máriazell gyomorcseppek** valódián kaphatók.

Kapható Debreczenben: Göllő Nándor, Tóth Béla, Mihalovits István, Dr. Rotschnek V. Emil, Tamássy és Balázs gyógyszerészeknél. **Diószegen** Vaday Ignác, **Er-Mihályfalván** Matray István, **Hadházon** Farkas Ödön, **Kabán** Horváth Kálmán gyógyszerészeknél.

Az 1895. évi cairobi s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításokon díszoklevéllel s arany éremmel kitüntetve, — Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagy kórodákban kitűnő sikerrel használt külszer:

REUMA SZESZ

biztos s kiváló gyors hatású a test bármennemű csúszos bántalmait, u. m.: **köszvény, osz, reuma, fechtás asthma** stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültébb eseteknél is már egyszeri be-dörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszünt e

Fog- és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb üveg két korona 40 fillér.

Főraktárak Budapest: **TÖRÖK JÓZSEF** ur gyógyszer-tárában király-utca 12. és dr. **EGGER A.** ur gyógyszer-tárában vácz-körút 17. sz. — Ugyiszintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszer-tárában, valamint a készítő

WIDDER GYULA gyógyszerésznél

S.-A.-Ujhely.

Vidéki megrendelések pontoran teljesíttetnek.

Ugyiszintén Debreczenben: **Dr. Rótschnek V. Emil** és **Tóth Béla** urak gyógyszer-tárában.

16 méter széles és 16 méter hosszú vitorla vászon ponyva és 26 liter kitűnő borecetet eladó, ugyanott a Pallas nagy Lexicon is eladatik.

Czim a kiadó hivatalban.

Prince of Wales

Extra-Sec

a legnagyobb kitüntetésekben részesített KIVÁLÓ MAGYAR

PEZSGŐ.

Főraktár:

VÁRRAY JÓZSEF

csemege és fűszer üzletében

Debreczen,

a színházzal szemben..

SERSON C. H.

tapeta gyára Sz. Morva-Neustadtban.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy itt helyben Várad-utczán, a Bank-palotával szemben, t. Szalay ur házában ugy **Kolozsvárt**, Monostor-utca 9. sz.

állandó tapeta raktárt

nyitottam,

hol mindég a legujabb gyártmányaim a legizlésebb kivitelben találhatók.

Miután gyáramban a legolcsóbb tapeta is műizléssel van kiállítva, **olcsón** csinos tapetirozást eszközölhetek.

A tapeták hatása emelésére itt helyben papir-gyurmából megfelelő szines dombor díszletek készülnek, melyek alkalmazásával a szobák többé nem szines papirral bevont skatulyákhoz hasonlítanak.

Főtörekvésem; szolid áron szolid munkával szolgálni, mit annyi-val inkább tehetek, mert a kiadási többlet, mit a tapeta árus kénytelen felszámítani, nálam a megrendelés javára elesik; de még a legujabb mintákban válogathat.

A n. é. közönség pártfogását kérve, szolid munkámért kezeskedem.

Serson C. H.

Együttal tudatom, hogy a helyes és izlésebb kivitelhez szükséges pótmunkákra, u. m.: fa- és márványtánczok, tónusban való festésekre, ugy a menyezet szines kivitelére, helybeli festő **Horváth András** (főtér 1712 sz.) vállalkozott.